

Кучук А.О.

здобувач кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку,
Державний університет «Житомирська політехніка»

Kuchuk Anna

Zhytomyr Polytechnic State University

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ПРОЦЕСІВ ВІДНОВЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА БЕЗПЕЧНИХ ТЕРИТОРІЯХ

В статті розкрито питання відновлення роботи промислового підприємства після евакуації є складним та багатоетапним процесом. В інформації про даний процес зацікавлені більшість стейкхолдерів промислового підприємства. На сьогодні державою організовану ряд проектів щодо релокації бізнесу та відновлення його роботи на безпечних територіях. Довготривала війна на сході країни та повномасштабне вторгнення призводило та призводить до величезних економічних, соціальних, культурних та ідеологічних втрат. Загибель людей, знищення інфраструктури, економічний спад та занепад значної частини території змушують нас приймати швидкі рішення щодо відновлення діяльності підприємств на територіях, які є безпечними.

Ключові слова: бухгалтерський облік, об'єкт бухгалтерського обліку, проблеми бухгалтерського обліку, евакуація, відновлення промислових підприємств, безпечна територія.

Постановка проблеми. Сучасні організаційно-методичні підходи, що містяться в бухгалтерському законодавстві не дозволяють в повній мірі дати відповіді на питання не лише економічного та юридичного характеру, але й облікового відображення відновлення роботи підприємства на безпечних територіях, що має містити як правові так і економічні положення даного процесу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В науковій літературі дане питання висвітлено лише частково, зокрема в частинні наслідків бойових дій та окупації державних територій. Зокрема дані питання висвітленні в роботах вітчизняних вчених: Д.О. Грицишена, В.В. Євдокимова, О.С. Горая, К.Ю. Поляк. Проте, розробка напрямів відображення в бухгалтерському обліку процесу створення бізнесу містяться в працях: В.В. Євдокимов, О.В. Олійник, О.М. Дзюбенко, Ю.Ю. Мороз, С.В. Свірко, М.І. Бондар, С.Ф. Легенчук, К.Ю. Поляк, О.М. Петрук, В.В. Ксендзук, К.В. Романчук, С.О. Левицька, О.О. Осадча, Л.В. Чижевська, І.В. Жиглей, І.В. Замула, Т.В. Барановська, В.В. Савіцький, А.П. Дикий, О.С. Дика, Т.М. Тростенюк, І.В. Супрунова та інших.

Основне завдання дослідження. Дослідження вищезазначених вчених є цінними, проте висвітлення особливостей облікового процесу

відновлення діяльності підприємств на безпечних територіях потребує уточнення.

Виклад основного матеріалу. Ключовими проблемами бухгалтерського обліку процесу відновлення діяльності підприємства на безпечних територіях є наступні: по-перше, облік майна, що було евакуйовано введено в експлуатацію; по-друге, облік витрат на відновлення роботи промислового підприємства; по-третє, облік приміщень та земельних ділянок, що отримано для використання за програмою державної підтримки. Вирішення зазначених питань дозволить сформувати комплексне інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень щодо відновлення роботи підприємства на безпечних територіях.

Розглянемо більш детально кожен із зазначених аспектів формування інформаційного забезпечення управління процесом релокації промислового підприємства.

1. Бухгалтерський облік евакуйованих необоротних активів промислового підприємства.

Бухгалтерський облік евакуйованих необоротних активів промислового підприємства залежить від того, виробничі потужності були евакуйовані в місяць перебування структурних підрозділів підприємства чи відсутність таких. За умови, що підприємство не має приміщень та земельних ділянок

на безпечних територіях є можливість скористатися програмами державної підприємства з релокації бізнесу. Крім того, ряд об'єктів необоротних активів можуть консервовані у зв'язку із відсутністю потреби їх використання. Для вирішення

зазначеного проблемного питання, пропонуємо організацію аналітичного обліку основних засобів, що були евакуйовані та будуть або не будуть використанні після відновлення роботи підприємства (табл. 1).

Таблиця 1

**Організація аналітичного обліку основних засобів
в контексті відновлення роботи підприємства на безпечних територіях**

Аналітика 1-го рівня		Аналітика 2-го рівня	
Шифр	Назва	Шифр	Назва
<i>Основні засоби у власності промислового підприємства</i>			
10X.Y.	Основні засоби, що були евакуйовані	10X.Y.1	Об'єкти, що були евакуйовані та будуть використанні у відновленні роботи підприємства
		10X.Y.2	Об'єкти, що були евакуйовані та підлягають консервації через відсутність потреби у використанні
		10X.Y.3	Об'єкти, що були придбані для відновлення роботи підприємства
		10X.Y.3	Об'єкти, що були отриманні у власність від держави або міжнародних фондів
<i>Модернізація об'єктів необоротних активів отриманих за програмою релокації</i>			
15.X.1	Капітальні витрати на модернізацію об'єктів необоротних активів отриманих за програмою підтримки релокації	15.X.1.1	Матеріальні витрати
		15.X.1.2	Витрати на оплату праці
		15.X.1.3	Витрати на соціальні заходи
		15.X.1.4	Амортизація
		15.X.1.5	Інші витрати
<i>Оприбутковані капітальні витрати введених в експлуатацію об'єктів необоротних активів отриманих за програмою підтримки релокації</i>			
103.X	Оприбутковані капітальні витрати введених в експлуатацію об'єктів необоротних активів отриманих за програмою підтримки релокації	103.X.N	За видами активів отриманих за програмою підтримки релокації
<i>Знос об'єктів необоротних активів отриманих за програмою підтримки релокації</i>			
131.X	Знос капітальні витрати введених в експлуатацію об'єктів необоротних активів отриманих за програмою підтримки релокації	131.X.N	За видами активів отриманих за програмою підтримки релокації
<i>Основні засоби, що отриманні для відновлення роботи підприємства на безпечних територіях</i>			
026	Активи отриманні за державною програмою релокації бізнесу	026.1	Будівлі та споруди отриманні за програмою релокації бізнесу
		026.2	Земельні ділянки отриманні за програмою релокації бізнесу
		026.1	Транспортні засоби отриманні за програмою релокації бізнесу
		026.1	Інші об'єкти отриманні за програмою релокації бізнесу
<i>Витрати на введення в експлуатацію необоротних активів та не включенні до балансової вартості об'єктів</i>			
91.X.	Витрати на введення в експлуатацію необоротних активів виробничого призначення	91.X..1	Матеріальні витрати
		91.X..2	Витрати на оплату праці
		91.X..3	Витрати на соціальні заходи
		91.X..4	Амортизація
		91.X..5	Інші витрати
92.X	Витрати на введення в експлуатацію необоротних активів адміністративного призначення	92.X..1	Матеріальні витрати
		92.X..2	Витрати на оплату праці
		92.X..3	Витрати на соціальні заходи
		92.X..4	Амортизація
		92.X..5	Інші витрати
949.X	Витрати на введення в експлуатацію необоротних активів, що отриманні за програмою релокації	949.X.1	Матеріальні витрати
		949.X.2	Витрати на оплату праці
		949.X.3	Витрати на соціальні заходи
		949.X.4	Амортизація
		949.X.5	Інші витрати

Відповідно до зазначеного об'єктами бухгалтерського обліку, що відображають на балансових рахунках є наступні:

– необоротні активи, що були евакуйовані та введенні в експлуатацію на безпечних територіях. Так, пропонуємо відображати дані об'єкти на окремому аналітичному рахунку з їх виділення в окремий показник у внутрішньої звітності та розширених реквізитах приміток до річної фінансової звітності;

– необоротні активи, що були евакуйовані та будуть використанні у роботі підприємства пропонуємо відображати на окремому аналітичному рахунку. В подальшому це дозволить сформулювати інформацію про об'єкти необоротних активів, які не використовуються підприємством, але щодо яких несуться витрати на їх утримання та зберігання. На рівні економічного аналізу це дозволить провести оцінку ефективності використання майна підприємства;

– необоротні активи, що були придбанні для відновлення роботи підприємства на безпечних територіях. Відображення даних об'єктів на окремому рахунку дозволить в цілому оцінити ефективність процесу евакуації та відновлення роботи на безпечних територіях;

– необоротні активи, що отриманні у власність від держави або міжнародних фондів для відновлення його діяльності на безпечних територіях;

– капітальні витрати, що понесенні підприємством для модернізації необоротних активів, які отриманні підприємство для тимчасового користування за програмою державної підтримки релокації. В подальшому зазначенні капітальні витрати пропонуємо оприбутковувати в складі основних засобів (в момент введення в експлуатацію земельної ділянки чи приміщення, які були отриманні за програмою державної підтримки релокації) з метою в подальшому нарахування амортизації на зазначенні капітальні витрати та їх включення до складу собівартості готової продукції або витрат періоду;

– поточні витрати на введення в експлуатацію необоротних активів пропонуємо розподіляти в аналітичному обліку за призначенням: виробничого призначення, адміністративного призначення. Крім того, окремо пропонуємо вести аналітичний облік поточних витрат не введення в експлуатацію необоротних активів, що отриманні за програмою державної підтримки релокації. В подальшому аналітичний облік має вестися в розрізі елементів витрат (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, витрати на соціальні заходи, амортизація, інші витрати);

– на окремому аналітичному рахунку пропонуємо вести облік накопиченого зносу оприбутованих капітальних витрат введених в експлуатацію об'єктів необоротних активів отриманих за програмою підтримки релокації. Розширений аналітичний облік пропонуємо вести за окремими об'єктами щодо яких були понесенні капітальні витрати.

Аналітичний облік основних засобів отриманих для відновлення роботи підприємства на безпечних територіях за програмою державної підтримки релокації пропонуємо вести наступним чином:

– будівлі та споруди отриманні за програмою релокації бізнесу;

– земельні ділянки отриманні за програмою релокації бізнесу;

– транспортні засоби отриманні за програмою релокації бізнесу;

– інші об'єкти отриманні за програмою релокації бізнесу.

Ведення бухгалтерського обліку таким чином дозволить сформулювати інформацію для прийняття управлінських рішень та здійснити аналітичні розрахунки щодо оцінки ефективності використання необоротних активів підприємства, що відновило свою роботу після евакуації на безпечних територіях.

Порядок відображення вказаних операцій на запропонованих рахунках бухгалтерського обліку представлено в табл. 2

Відображення зазначених операцій має бути регламентований на промисловому підприємстві шляхом внесення відповідних змін до Положення про Облікову політику в частині: робочого плану рахунків; оцінки необоротних активів; обрання методу амортизації.

2. Бухгалтерський облік евакуйованих оборотних активів промислового підприємства.

Облік оборотних активів розглянемо на прикладі виробничих запасів. Зокрема, пропонуємо для евакуйованих запасів передбачити в робочому плані рахунків наступні аналітичні розрізи (табл. 3).

Таким чином, відображення евакуйованих оборотних активів буде відбуватися шляхом зміни аналітичних рахунків. В подальшому вони мають відображати в складі різних показників бухгалтерської внутрішньої звітності та фінансової звітності.

3. Бухгалтерський облік витрат на відновлення роботи промислового підприємства

Витрати пов'язані із відновленням роботи промислового підприємства пропонуємо відображати двома шляхами:

**Комплексний організаційно-методичний підхід до облікового відображення
необоротних активів при відновленні роботи промислового підприємства**

Документ	Оцінка / калькулювання	Подвійний запис		Звітність
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
I. Відображення процесу надходження необоротних активів (є власністю підприємства)				
1. Недобротні активи, що були евакуйовані та введені в експлуатацію				
<i>1.1. Відображено балансову вартість евакуйованих необоротних активів</i>				
Акт приймання-передачі	Балансова вартість об'єкту	15	10	Звіт про стан необоротних активів
<i>1.2. Відображено капітальні витрати на введення в експлуатацію необоротних активів</i>				
Накладна, РПВ, Акт виконаних робіт, Розрахунок бухгалтерії	Витрати згідно документів	15	20, 66, 65, 13, 68	Звіт про капітальні витрати
<i>1.3. Введено в експлуатацію необоротні активи, що були евакуйовані</i>				
Акт введення в експлуатацію	Балансова вартість	10X.У.1	15	Звіт про стан необоротних активів
2. Необоротні активи, що були евакуйовані та не будуть використовуватися певний час підприємством				
<i>2.1. Відображено балансову вартість евакуйованих необоротних активів, що консервуються</i>				
Акт приймання-передачі	Балансова вартість об'єкту	10X.У.2	10	Звіт про стан необоротних активів
3. Необоротні активи, що були придбані для відновлення роботи промислового підприємства				
<i>3.1. Відображено вартість придбання необоротного активу</i>				
Накладна, договір	Договірна вартість	15	63	Звіт про стан необоротних активів Звіт про зобов'язання
<i>3.2. Відображено ПДВ</i>				
Накладна, Податкова накладна	Договірна вартість	64	63	Звіт про зобов'язання
<i>3.3. Відображено капітальні витрати на введення в експлуатацію необоротних активів</i>				
Накладна, РПВ, Акт виконаних робіт, Розрахунок бухгалтерії	Витрати згідно документів	15	20, 66, 65, 13, 68	Звіт про капітальні витрати
<i>3.4. Введено в експлуатацію необоротний актив придбаний для відновлення роботи підприємства</i>				
Акт введення в експлуатацію	Балансова вартість	10X.У.3	15	Звіт про стан необоротних активів Звіт про капітальні витрати
4. Відображено необоротні активи, що надійшли від держави або міжнародних фондів та є власністю підприємства				
<i>4.1. Відображено вартість безплатно отриманих необоротних активів</i>				
Накладна, Розрахунок бухгалтерії	Ринкова вартість	15	424	Звіт про стан необоротних активів Звіт про капітальні витрати
<i>4.2. Відображено вартість капітальних витрат понесених для введення в експлуатацію об'єкту необоротних активів</i>				
Накладна, РПВ, Акт виконаних робіт, Розрахунок бухгалтерії	Витрати згідно документів	15	20, 66, 65, 13, 68	Звіт про стан необоротних активів Звіт про капітальні витрати
<i>4.3. Введено в експлуатацію безоплатно отриманий об'єкт необоротних активів</i>				
Акт введення в експлуатацію	Балансова вартість	10X.У.3	15	Звіт про стан необоротних активів Звіт про капітальні витрати

(Закінчення таблиці 2)

1	2	3	4	5
II. Відображення процесу надходження необоротних активів (не є власністю підприємства)				
5. Відображено необоротні активи, що надійшли за програмою державної підтримки релокації				
<i>5.1. Відображено необоротний актив, шор отриманий, що надійшов за програмою державної підтримки релокації</i>				
Акт приймання передачі	Ринкова вартість	026		Звіт про стан необоротних активів
<i>5.2. Відображено капітальні витрати на модернізацію об'єктів необоротних активів отриманих за програмою підтримки релокації</i>				
Накладна, РПВ, Акт виконаних робіт, Розрахунок бухгалтерії	Витрати згідно документів	15.X.1 1 (1, 2, 3, 4, 5)	20, 66, 65, 13, 68	Звіт про стан необоротних активів Звіт про капітальні витрати
<i>5.3. Оприбутковано капітальні витрати на модернізацію та введення експлуатацію об'єктів необоротних активів отриманих за програмою підтримки релокації</i>				
Акт введення в експлуатацію	Балансова вартість	103.X.N	15.X.1 1 (1, 2, 3, 4, 5)	Звіт про стан необоротних активів Звіт про капітальні витрати
III. Відображення поточних витрат на введення в експлуатацію об'єктів необоротних активів				
<i>6.1. Витрати на введення в експлуатацію необоротних активів виробничого призначення</i>				
Накладна, РПВ, Акт виконаних робіт, Розрахунок бухгалтерії	Витрати згідно документів	91.X. (1, 2, 3, 4, 5)	20, 66, 65, 13, 68	Звіт про витрати періоду
<i>6.2. Витрати на введення в експлуатацію необоротних активів адміністративного призначення</i>				
Накладна, РПВ, Акт виконаних робіт, Розрахунок бухгалтерії	Витрати згідно документів	92.X. (1, 2, 3, 4, 5)	20, 66, 65, 13, 68	Звіт про витрати періоду
<i>6.3. Витрати на введення в експлуатацію необоротних активів, що отриманні за програмою релокації</i>				
Накладна, РПВ, Акт виконаних робіт, Розрахунок бухгалтерії	Витрати згідно документів	949.X. (1, 2, 3, 4, 5)	20, 66, 65, 13, 68	Звіт про витрати періоду

Таблиця 3

Організація аналітичного обліку виробничих запасів евакуйованих на безпечні території

Субрахунок		Аналітика 1-го рівня	
Шифр	Назва	Шифр	Назва
<i>Основні засоби у власності промислового підприємства</i>			
201	Сировина та матеріали	201.1	Сировина та матеріали, що були евакуйовані
		201.2	Сировина та матеріали, що були придбані для відновлення діяльності підприємства
		201.3	Сировина та матеріали, що знаходилися на безпечних територіях (відокремленні структурні підрозділи)
		201.4	Інші джерела надходження сировини та матеріалів
202	Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	202.1	Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, що були евакуйовані
		202.2	Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, що були придбані для відновлення діяльності підприємства
		202.3	Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, що знаходилися на безпечних територіях (відокремленні структурні підрозділи)
		202.4	Інші джерела надходження купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів
203	Паливо	203.1	Паливо, що були евакуйовані
		203.2	Паливо, що були придбані для відновлення діяльності підприємства
		203.3	Паливо, що знаходилися на безпечних територіях (відокремленні структурні підрозділи)
		203.4	Інші джерела надходження палива

(Закінчення таблиці 3)

Шифр	Назва	Шифр	Назва
204	Тара, тарні матеріали	204.1	Тара, тарні матеріали, що були евакуйовані
		204.2	Тара, тарні матеріали, що були придбані для відновлення діяльності підприємства
		204.3	Тара, тарні матеріали, що знаходилися на безпечних територіях (відокремленні структурні підрозділи)
		204.4	Інші джерела надходження тари, тарні матеріали
205	Будівельні матеріали	205.1	Будівельні матеріали, що були евакуйовані
		205.2	Будівельні матеріали, що були придбані для відновлення діяльності підприємства
		205.3	Будівельні матеріали, що знаходилися на безпечних територіях (відокремленні структурні підрозділи)
		205.4	Інші джерела надходження будівельних матеріалів
207	Запасні частини	207.1	Запасні частини, що були евакуйовані
		207.2	Запасні частини, що були придбані для відновлення діяльності підприємства
		207.3	Запасні частини, що знаходилися на безпечних територіях (відокремленні структурні підрозділи)
		207.4	Інші джерела надходження запасних частин

Таблиця 4

**Організація аналітичного обліку витрат на відновлення діяльності
промислового підприємства на безпечній території**

Субрахунок		Аналітика 1-го рівня	
Шифр	Назва	Шифр	Назва
1	2	3	4
<i>Варіант 1: Відображення витрат на відновлення виробництва в складі виробничих витрат</i>			
23.X	Інші витрати, що пов'язанні із відновленням виробництва на безпечній території	23.X.1	Матеріальні витрати
		23.X.2	Витрати на оплату праці
		23.X.3	Соціальні заходи
		23.X.4	Амортизація
		23.X.5	Інші витрати
		23.X.6	Розподіленні загальнопромислові витрати
91.X	ЗВВ, що пов'язанні із відновленням виробництва на безпечній території	91.X.1	Матеріальні витрати
		91.X.2	Витрати на оплату праці
		91.X.3	Соціальні заходи
		91.X.4	Амортизація
		91.X.5	Інші витрати
<i>Варіант 2: Відображення витрат на відновлення виробництва в складі витрат періоду</i>			
949.X	Витрати на відновлення роботи промислового підприємства після евакуації	949.X.1	Матеріальні витрати
		949.X.2	Витрати на оплату праці
		949.X.3	Соціальні заходи
		949.X.4	Амортизація
		949.X.5	Інші витрати

1) в складі виробничих витрат з подальшим включенням до собівартості готової продукції, товарів, робіт та послуг;

2) в складі інших поточних витрат з подальшим включенням до складу витрат періоду.

Зазначене має відобразитися в аналітичному обліку (табл. 4).

Відображення на рахунках відбувається за наявності відповідного первинного документу.

Інформація, що міститиметься на зазначених рахунках в подальшому має відобразитися у внутрішній звітності та примітках до річної фінансової звітності.

Висновки. Таким чином, за результатами дослідження розроблено комплекс організаційно-методичних положень, що полягають в пропозиціях щодо формування робочого плану рахунків для обліку майна підприємства, що було евакуйовано.

вано, придбано для відновлення роботи, отримано від держави та міжнародних фондів та отримано в результаті програми державної підтримки релокації. Встановлено порядок облікового відобра-

ження даних активів. Розроблено підходи до організації аналітичного обліку виробничих запасів та витрат на відновлення роботи підприємства на безпечних територіях.

Список літератури:

1. Вербило О.Ф., Кондрицька Т.П., Ярошинський В.М. Бухгалтерський облік у менеджменті: зміст та методика навчання : підруч. / за ред. доц., к.е.н. О.Ф. Вербило. Київ : НАУ, 2006. Ч. 3: Управлінський облік. 328 с.
2. Горай О.С. Ідентифікація наслідків бойових дій та окупації державних територій. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/121985/117569>
3. Горлачук В.В., Коваленко О.Ю., Белінська С.М. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства : [навчальний посібник]. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 308 с.
4. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
5. Грицишен Д.О. Обліково-аналітичне забезпечення управління економіко-екологічною безпекою : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Житомир, 2016. URL: <http://eztuir.ztu.edu>
6. Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Горай О.С. Інформаційна модель управління наслідками бойових дій та окупованих державних територій мікроекономічних агентів : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2018. 220 с.
7. Петіна Л.В. Шляхи удосконалення внутрішньогосподарської звітності та перманентної інвентаризації в прийнятті управлінських рішень на підприємствах АПК. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/biznes/2009_2/2009/02/090229.pdf
8. Поляк К.Ю. Бухгалтерський облік та економічний аналіз наслідків надзвичайних ситуацій : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидат економічних наук. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7019/1/Polyak.pdf>

References:

1. Verbilo O.F., Kondricka T.P., Jaroshinskij V.M. (2006) Buhgalterskij oblik u menedzhmenti: zmist ta metodika navchannja: pidruch. / za red. doc., k.e.n. O.F. Verbilo. Kyiv: NAU, 3: Upravlinskij oblik, 328 p. (in Ukrainian)
2. Goraj O.S. Identifikacija naslidkiv bojovih dij ta okupacii derzhavnih teritorij. Available at: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/121985/117569> (in Ukrainian)
3. Gorlachuk V.V., Kovalenko O.Ju., Belinska S.M. (2013) Ekonomichnij analiz gospodarskoj dijalnosti pidpriemstva: [navchalnij posibnik]. Mikolaiv: ChDU im. Petra Mogili, 308 p. (in Ukrainian)
4. Graboveckij B.E. (2009) Ekonomichnij analiz: Navchalnij posibnik. Kyiv: Centr uchbovoi literaturi, 256 p. (in Ukrainian)
5. Gricishen D.O. (2016) Oblikovo-analitchne zabezpechennja upravlinnja ekonomiko-ekologichnoju bezpekoju: avtoref. dis. na zdobuttja naukovoogo stupenja doktora ekonomichnih nauk. Zhitomir. Available at: <http://eztuir.ztu.edu>
6. Evdokimov V.V., Gricishen D.O., Goraj O.S. (2018) Informacijna model upravlinnja naslidkami bojovih dij ta okupovanih derzhavnih teritorij mikroekonomichnih agentiv: monografija. Zhitomir: ZhDTU, 220 p.
7. Petina L.V. Shljahi udoskonalennja vnutrishnogospodarskoj zvitnosti ta permanentnoi inventarizacii v prijnattii upravlinskih rishen na pidpriemstvah APK. Available at: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/biznes/2009_2/2009/02/090229.pdf
8. Poljak K.Ju. Buhgalterskij oblik ta ekonomichnij analiz naslidkiv nadzvichajnih situacij: avtoref. dis. na zdobuttja naukovoogo stupenja kandidat ekonomichnih nauk. Available at: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7019/1/Polyak>

ACCOUNTING OF PROCESSES OF RESTORATION OF ENTERPRISES IN SECURE TERRITORIES

The article discusses the issue of resuming the work of an industrial enterprise after evacuation, which is a complex and multi-stage process. Most stakeholders of an industrial enterprise are interested in information about this process. To date, the state has organized a number of projects related to the relocation of business and the restoration of its work in safe territories. The protracted war in the east of the country and the full-scale invasion led and leads to huge economic, social, cultural and ideological losses. The loss of life, the destruction of infrastructure, economic decline and the decline of a large part of the territory force us to make quick decisions about the resumption of business activities in territories that are safe. During the war, companies had to face such problems as changes in the logistics of goods, significant price increases, many customers leaving or losing their ability to pay, shortages in the labor market in difficult regions and over-saturation in safe ones, storage problems. It is especially difficult to forecast demand for those companies that sold services or goods that are not essential, or even luxury. Reconstruction also depends on many factors. The most influential of them will be damaged infrastructure, market deficiencies labor, complicated ways of fundraising, expensive and complex logistics, search new sales markets and complicated competition on them. According to forecasts of Ukrainian enterprises, the problem is during the reconstruction period there will also be a search for new suppliers and new locations for business, esp network enterprises, as well as establishing new processes and methods production The following are the key accounting problems of the process of restoring the company's activities in safe territories: first, the accounting of the property that was evacuated and put into operation; secondly, the accounting of expenses for the restoration of the work of the industrial enterprise; thirdly, accounting of premises and land plots received for use under the state support program. Solving the above-mentioned issues will allow for the formation of comprehensive information support for making management decisions regarding the restoration of the enterprise's work in safe territories.

Key words: *accounting, object of accounting, problems of accounting, evacuation, restoration of industrial enterprises, safe territory.*